

Evaluatie Visie voor Marken op de Toekomst 2015 - 2017

Opgesteld door: Werkgroepen van de Stichting Eilandraad Marken

Datum: 21 januari 2018

Inleiding

Op 1 februari 2015 heeft de Eilandraad haar Visie voor Marken op de Toekomst formeel gepresenteerd door deze naar het college van B&W en de fractievoorzitters van gemeente Waterland te sturen. Zie hiervoor www.eilandraad.nl knop 'Toekomstvisie' en de Actie- en wensenlijst voor gemeente Waterland in de bijlage bij deze evaluatie. Op 1 december 2014 zijn de hoofdlijnen daarvan reeds gepresenteerd tijdens de Openbare Vergadering van de Eilandraad. Op 12 maart 2015 is de visie behandeld in de gemeenteraad. Dit heeft tot diverse moties geleid waarvan er uiteindelijk twee zijn aangenomen (Infopunt SPW Haven en verkeerscirculatieplan Marken). De gemeenteraad sprak daarbij nadrukkelijk haar bewondering uit voor het werk van de Eilandraad en de door haar opgestelde visie.

Na drie jaar is het tijd om een tussenbalans op te maken. Zeker ook in de wetenschap dat we vanwege de komende verkiezingen aan de vooravond van een nieuwe bestuursperiode staan. Het is daarom belangrijk om vast te stellen wat met welk resultaat is afgehandeld, wat nog loopt en wat de status daarvan is. Verder moet er uiteraard worden vastgesteld wat nog nodig is (met wie en wanneer) en welke lessen er zijn geleerd. Er heeft hierover op 9 januari 2018 een gesprek plaatsgevonden tussen het voltallige college van B&W en het dagelijks bestuur van de Eilandraad. Het is echter aan u, de politieke fracties van gemeente Waterland, om richting te geven aan de toekomst. Vandaar dat wij u deze evaluatie toesturen en op uw uitnodiging altijd bereid zijn om zaken mondeling toe te lichten. Om gelijk de focus op de toekomst te richten starten wij deze evaluatie met onze tien belangrijkste speerpunten voor de komende bestuursperiode. Wij hopen dat deze ook uw speerpunten zullen zijn en kennis zult nemen van de achterliggende evaluatie.

Stichting Eilandraad Marken

Henk Zeeman
voorzitter

Bijlage: Actie- en wensenlijst voor gemeente Waterland d.d. 1 februari 2015

1/11

Speerpunten 2018 – 2021 (Top 10 van de Eilandraad)

1) Vertalen van beleid naar acties (jaarplan en jaarverslag per kern)

Recent vastgesteld beleid, o.a. Woonvisie 2020, Omgevingsvisie 2030 en Toeristische Visie 2015 - 2019, vertalen naar acties met een planning. Duurzaamheidsbeleid is daar nadrukkelijk een onderdeel van en draagt bij aan het streven om Marken 100% duurzaam te maken. Als Eilandraad pleiten wij voor een specifiek jaarplan per kern waarvan de resultaten van het beleid worden vastgelegd in een jaarverslag. Wat betreft Marken zou dit een coproductie tussen gemeente Waterland en de Eilandraad kunnen zijn.

2) In balans brengen van toerisme op Marken (escalatie voorkomen)

Waar het gaat om toerisme is er op Marken behoefte aan respect voor bewoners (privacy en drukte) en respect voor omgeving (vervuiling, blokkeren doorgang, geluidsoverlast). Beide zaken lijken met het toenemende toerisme steeds verder af te nemen. Het aantal toeristen neemt zienderogen toe, maar ze komen ook steeds vroeger op de dag en gaan later weer weg. Ook het toeristenseizoen lijkt nu het hele jaar door te lopen. Waar het vroeger in de winter rustig was, komen nu jaarrond grote groepen Marken bezoeken. Om Marken leefbaar te houden moet er een balans worden gevonden tussen wat Marken aan gastvrijheid kan bieden en wat het qua bezoekers aan kan. De gemeente zal hier proactief op moeten handelen om escalatie te voorkomen.

3) Opstellen ‘Zorgplan Marken’ en starten met de uitvoering daarvan (meedenken en meedoen!)

Door de Eilandraad is de afgelopen periode onderzocht wat de mogelijkheden zijn om zorgbehoevende inwoners langer binnen hun vertrouwde omgeving op Marken te kunnen houden. Daarvoor is in ieder geval samenwerking tussen diverse zorginstanties, verzekeraars en de gemeente nodig. Ook is er op Marken een zorgconcept nodig waarbij mantelzorg, thuiszorg en kleinschalige groepszorg op Marken vloeiend in elkaar over kunnen gaan. Als Eilandraad hebben wij ondertussen het zorgnetwerk op Marken in kaart en met elkaar in contact gebracht. Verder heeft de Eilandraad onderzocht of bepaalde zorgconcepten, zoals De Herbergier (doelgroep dementerenden), op Marken tot de mogelijkheden behoren. In 2018 willen we een “Zorgplan Marken” opstellen. Na gezamenlijke vaststelling daarvan moet de gemeente dit samen met de Eilandraad en diverse andere instanties vertalen naar acties.

4) Behoud van een ontmoetingsvoorziening voor de jeugd (regierol gemeente)

Stichting Marker Jongeren zit in financieel zwaar weer. Dit heeft vooral te maken met teruglopende bezoekersaantallen in jeugdgebouw De Zonnewijzer. Dit komt door andere interesses van jongeren en andere vormen van elkaar ontmoeten. Ook lijkt de nieuwe Drank & Horecawet een belangrijke oorzaak, waarbij het mogen drinken van alcohol van 16 naar 18 jaar is gegaan. Daarnaast zijn er plannen om de bar waar de jeugd komt (Flying Sailer Westerstraat 25) te sluiten. Een projectontwikkelaar heeft op die locatie woningbouwplannen. De kerk bezint zich, gezien de ontstane situatie, als eigenaar van het jeugdgebouw op de toekomst van haar pand. Er zal dus voortvarend en gezamenlijk moeten worden ingezet op behoud van een ontmoetingsvoorziening voor de jeugd. Daarbij kunnen ook de mogelijkheden binnen dorpshuis Het Trefpunt worden meegenomen. Wij verwachten dat de gemeente hierin een proactieve houding aanneemt, waarbij de Eilandraad kan faciliteren.

5) Doorrijden van toeristen naar en parkeren binnen de oude kern tegengaan (start onderzoek)

Na de reconstructie van de algemene parkeerplaats op Marken in 2012 is het aantal toeristen dat doorrijdt naar de oude kern van Marken fors toegenomen. Hoewel er geen metingen zijn gedaan, blijkt dit uit de vele meldingen die de Eilandraad bereiken. Nadat in 2016 parkeerautomaten en extra handhaving door BOA's op parkeren (ook binnen Marken) zijn ingevoerd, was het niet meer mogelijk parkerende bezoekers van inwoners van Marken te gedogen. Er is daarom in 2017 vergunning-parkeren voor heel Marken ingevoerd en het inrijverbod is gewijzigd naar alleen bestemmingsverkeer. Een vooraf onderkend risico was dat een bord 'm.u.v. bestemmingsverkeer' tot meer doorrijders leidt dan een bord 'verboden in te rijden'. Ondertussen is toegezegd dat de gemeente medio april/mei 2018 een onderzoek zal gaan doen naar het aantal doorrijders en de reden van doorrijden. De Eilandraad zal waar nodig helpen bij het uitvoeren van dat onderzoek. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek zullen maatregelen bedacht en uitgevoerd moeten worden om het doorrijden van toeristen tegen te gaan. In dat onderzoek wordt gelijk de toename van de pakketbezorgers meegenomen. Ook daar zullen maatregelen bedacht en uitgevoerd moeten worden. Gedacht wordt daarbij aan het instellen van een 'parcelstation' aan het begin van Marken.

6) Woningbouw afstemmen op de behoefte (opleveringsplanning)

In januari 2016 heeft de gemeenteraad definitief besloten om het bouwplan Bennewerf niet verder planologisch te faciliteren. Gelukkig zijn er daarna vele andere bouwinitiatieven ontstaan die een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van de mismatch op de marker woningmarkt. In eerste instantie moeten er jongeren- en ouderenwoningen worden gebouwd. Enerzijds om de jeugd op Marken een wooncarrière te kunnen bieden en anderzijds om ouderen vanuit hun eengezinswoningen of niet levensloopbestendige woningen door te kunnen laten stromen. Vanuit die doorstroom van ouderen, maar ook door overlijden, komen woningen vrij voor gezinnen. Daarnaast kan er ook specifiek gebouwd worden voor gezinnen. Het aantrekken van die doelgroep is namelijk in het belang van de leefbaarheid op Marken omdat daarmee vergrijzing wordt tegengegaan. De gemeente zal daarom goed moeten sturen op het opleveringsschema. Dit draagt bij aan het oplossen van de mismatch en tevens worden overschotten of tekorten voorkomen.

7) Aandacht voor teruglopend aantal vrijwilligers (kansen Participatiewet)

Om diverse redenen zijn inwoners niet bereid of in staat om vrijwilligerswerk op te pakken. Denk daarbij aan het langer moeten doorwerken, toenemende geestelijke druk zoals bij mantelzorg en individualisering van de maatschappij. Vanuit die individualisering gedragen steeds meer burgers zich als klant in plaats van als een onderdeel van een vereniging of stichting. Op Marken zijn er gelukkig nog een groot aantal vrijwilligers, ook bij de Eilandraad. Marken is daarin zelfs een voorbeeld voor anderen. Toch houdt dit op de langere termijn geen stand en komen er steeds meer taken op minder schouders terecht. Enerzijds is dit op te vangen door meer en betere samenwerking tussen verenigingen en stichtingen op Marken. Anderzijds zal de gemeente moeten kijken wat de mogelijkheden zijn vanuit de Participatiewet. Wellicht kunnen inwoners die onder die wet vallen, en nog geen vrijwilligerswerk doen, worden verleid dit alsnog te doen. Daarmee doen ze werkervaring op en leveren tevens een belangrijke maatschappelijke bijdrage.

8) Inkomsten parkeren Marken is van en voor toeristen (maak er een doelbelasting van)

In de toekomstvisie uit 2015 heeft de Eilandraad ervoor gepleit om de netto opbrengsten van het parkeren op de algemene parkeerplaats Marken in te zetten voor zaken waar de toeristen voor naar Marken komen en hen voldoende faciliteiten te bieden. Dit betekent goed onderhouden van de vele monumenten op Marken en de kwaliteit van de openbare ruimte naar een plusniveau brengen. Verder betekent dit goede voorzieningen zoals informatie, openbare toiletten en voldoende afvalbakken. Het college was echter van mening dat er geen onderscheid tussen kernen kan worden gemaakt (precedentwerking). Bestempelen als doelbelasting voor toerisme in geheel Waterland bleek ook geen optie voor het college omdat daarmee op andere beleidsterreinen bezuinigd moet worden. Opbrengsten vanuit toerisme worden namelijk nu ook ingezet voor deze andere beleidsterreinen. Toch blijft de Eilandraad van mening dat bestempelen van parkeeropbrengsten Marken als doelbelasting 'Toerisme Marken' gewenst en ook mogelijk is. Bij bijvoorbeeld de Zaanse Schans en in Volendam doen ze het nadrukkelijk ook.

9) Financiering meekoppelkansen dijkversterking Marken (benut deze unieke kans!)

Punt van zorg is de financiering van de meekoppelkansen waar de gemeenteraad begin 2018 over moet besluiten. Cofinanciering vanuit bijvoorbeeld de provincie is alleen dan aan de orde. Als Eilandraad benadrukken we dat deze kans zich eens in de vijftig jaar voordoet, en er dus verder gekeken moet worden dan naar alleen de (jaar)begroting waarbinnen de aanvullende uitgaven gedaan moeten worden. De Eilandraad kan faciliteren bij eventueel onderzoek naar aanvullende mogelijkheden van burgerparticipatie waar het gaat om aanleg en beheer van deze meekoppelkansen.

10) Tegengaan zwaar verkeer binnen Marken (zet in op handhaving en alternatieven)

Qua zwaar verkeer binnen Marken wordt er onvoldoende gehandhaafd. De tendens is eerder om juist meer dan het maximale voertuiggewicht van 5 ton in de oude kern toe te staan. Argumenten daarvoor zijn dat de bruggen dit aankunnen en de brandweerwagen ook veel zwaarder dan 5 ton is. Aanvragen voor ontheffing van het maximale gewicht zouden daardoor (juridisch) niet meer geweigerd kunnen worden. Feit is ondertussen wel dat huizen extra schade oplopen ten gevolge van steeds zwaarder en frequenter verkeer. Verder worden de wegen nog steeds zonder een wegfundering van menggranulaat (gebroken puin) herbestraat. Dit betekent dat spoorvorming snel optreedt en dus schade aan de wegen van de gemeente en die van het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat. Zowel in het belang van genoemde overheden als het onroerend goed van de inwoners van de oude kern, is tegengaan van zwaar verkeer binnen Marken een belangrijk speerpunt. Ontheffingen daarbij alleen verlenen als er sprake is van ondeelbare vracht. Als dit wel deelbaar is, zoals bij zand of horecabenoedigheden, kan dit met kleiner materieel worden vervoerd. Bij de brandweerwagen is er sprake van ondeelbaar materieel en dus ook sprake van een ontheffing. De Eilandraad is er echter een voorstander van om de brandweerkazerne op termijn buiten de oude kern te plaatsen.

Evaluatie Visie voor Marken op de Toekomst

1) Algemeen

Regeren is vooruitzien

Veel uit de visie is meegenomen in beleidsdocumenten zoals de Woonvisie 2020, Omgevingsvisie 2030 en de Toeristische Visie 2015-2019 (inclusief Uitvoeringsagenda recreatie en toerisme 2015-2017). Dat is een mooi resultaat waar de Eilandraad zeer content mee is. De belangrijkste vraag is echter hoe dit beleid wordt omgezet in acties, hoe we daarvan de resultaten meten en wat daarover wanneer en in welke vorm wordt gecommuniceerd. Is een specifiek jaarverslag vanuit de gemeente per kern een optie? Bij bijvoorbeeld de WMO werkt de gemeente immers ook met jaarplannen en jaarverslagen.

2) Visie voor Marken op Ouderen- en medische zorg

Inzetten op behoud van het huidige niveau

De werkgroep Welzijn en medische zorg van de Eilandraad heeft alle zorginstanties en initiatieven op Marken in kaart gebracht en deze partijen met elkaar in contact gebracht. De verantwoordelijk wethouder schuift op verzoek van de werkgroep twee keer per jaar aan. Daar wordt kennis gedeeld, maar worden ook suggesties gedaan voor verbeteringen. Gemeente Waterland zou hier een meer proactieve rol in kunnen vervullen en juist de werkgroep benutten als marker klankbord. Vanuit die regierol van de gemeente kunnen zaken daadwerkelijk van de grond komen c.q. kan de gemeente anderen aansporen dat te doen via formele overlegstructuren en bevoegdheden die de gemeente daarbinnen heeft.

Resultaten:

- Nieuwe huisartsen binnen een gerenoveerde praktijk
- Zorginstanties die actief op Marken zijn zitten met elkaar aan tafel

Aandachtspunten:

- Levensloopbestendig maken van bestaande woningen en bouw appartementen voor ouderen
- 24 uren zorgpost op Marken (Buurtzorg?)
- Realiseren kleinschalige woon-/zorgvorm voor medisch hulpbehoevenden (Herbergier?)
- Inzet vrijwilligers voor niet lijfelijke mantelzorg (resultaten vrijwilligersvacaturebank?)
- Eenzame ouderen (hoe verleiden om daadwerkelijk mee te doen?)

3) Visie voor Marken op Jeugd

Jeugd voelt zich thuis op Marken

De werkgroep Jeugd van de Eilandraad heeft onvoldoende draagvlak bij de doelgroep c.q. de jeugd van Marken blijkt niet bereid actief een bijdrage te leveren. Gemeente Waterland zet onder andere via haar jongerenwerker ook actief in op deze doelgroep, met wisselend resultaat. Het lijkt een beetje op het trekken aan een dood paard. De vraag dient zich daarom aan of gemeente en Eilandraad wel voldoende aansluiten op de belevingswereld van de jeugd. De kerk op Marken worstelt met hetzelfde fenomeen. Voor ons allemaal geldt dat de traditionele manieren van ontmoeten, zoals bijwonen van vergaderingen, naar verwachting ingeruild moeten worden voor andere ontmoetingsvormen. Als Eilandraad trekken wij graag met de gemeente op om de jeugd beter en meer te betrekken.

Resultaten:

- Er is een actieve jongerenwerker van de gemeente Waterland die activiteiten op Marken organiseert
- Stichting Marker Jongeren (SMJ) heeft een klankbordgroep van ervaren oud bestuursleden
- SMJ zoekt actief naar andere samenwerkingsvormen zoals met Dorpshuis Het Trefpunt
- De kerk onderneemt ook actie (initiatief The Fellowship gestart, met helaas onvoldoende resultaat)
- De Marker Evenementen Stichting (MES) blijft activiteiten organiseren voor de jeugd
- Er zijn nieuwe initiatieven vanuit de jeugd zelf (Peninsula: o.a. evenement Rock the Boat in 2017)
- Er is meer dan gemiddeld aandacht voor jongerenwoningen (Hoogkamplaan en nieuwbouw)
- Doorstroom binnen Marken vanuit tijdelijke jongerenwoningen Hoogkamplaan blijkt succesvol
- De peuterschool, basisschool en buitenschoolse opvang zitten weer samen in één gebouw
- Leerlingaantallen lijken zich te stabiliseren op 15 per jaargang (in totaal dus boven grens van 100)

Aandachtspunten:

- Eilandraad blijven betrekken bij toewijzing jongerenwoningen Hoogkamplaan (nu 22 op wachtlijst)
- Betrekken jeugd bij (lokaal) bestuur zoals gemeente en Eilandraad
- In kaart brengen effect en alternatief mogelijke sluiting bar Flying Sailer (i.v.m. woningbouw)

4) Visie voor Marken op Openbaar Vervoer

Marken moet goed bereikbaar blijven

De vaste contactpersoon van de Eilandraad voor het openbaar vervoer heeft, samen met de voorzitter van de Eilandraad, de belangen van Marken goed voor het voetlicht gebracht bij de Vervoerregio Amsterdam en EBS. Gemeente Waterland werd daarin gemist. Dit zeker bij de lobby om de lijndienst 315 toch (deels) door te laten rijden naar Amsterdam CS na ingebruikname in 2018 van de Noord-Zuidlijn. Gemeente Edam-Volendam heeft dat bijvoorbeeld voortvarender aangepakt met bijbehorend resultaat (lijn 316 rijdt nu alsnog naar CS). Het gevaar bestaat dat er vanuit lijn 315 veel overstapt gaat worden in Broek in Waterland. De tijd zal het leren.

Resultaten:

- Frequentie en tijdspanne dienstregeling 315 is prima
- Rondje Monnickendam is tijdens de spits afgeschaft
- Toeristen reizen meer met EBS waardoor de exploitatie van o.a. de lijn 315 CS-Marken verbetert
- Er rijdt weer een bus door de Purmer naar Purmerend
- De schoolbus naar Volendam functioneert prima

Aandachtspunten:

- Rondje Monnickendam ook (deels?) buiten de spits tijden afschaffen
- Optie in beeld houden om tijdens spits wel door te rijden naar CS (i.p.v. overstap N-Z-lijn)

5) Visie voor Marken op Verenigen van Verenigingen en Stichtingen

Samen sterker met gebundelde kracht

Een aparte overkoepelende stichting komt niet van de grond en daar stuurt de Eilandraad niet meer op. Via de werkgroep van de Eilandraad wordt wel blijvend gestuurd op afstemming en samenwerking. Gezamenlijk materieel kan waar mogelijk onder worden gebracht bij de MES. Voor het koppelen van toerisme (toeristische ondernemers) aan verenigingen en stichtingen lijkt geen draagvlak te zijn. Tendens is: 'niet je ziel aan de duivel verkopen'. Naar mening van de Eilandraad blijven daardoor toch bepaalde kansen liggen. Dat is uiteraard aan de betreffende besturen van die verenigingen en stichtingen. De ondernemers staan er in ieder geval open voor. De gemeente zet in op de Stimuleringsregeling waar elk jaar een beroep op kan worden gedaan. Deze regeling is in de plaats gekomen van de Burgerparticipatiebudgetten waar dorpsraden tot en met 2014 een beroep op konden doen.

6/11

Resultaten:

- Samenwerking touroperator met Museum Marken (zie ook thema Toerisme)
- Bestaande verenigingen en stichtingen functioneren naar behoren

Aandachtspunten:

- Afstemming en samenwerking tussen verenigingen en stichtingen op Marken
- Wijze van benutten samenwerkingsmogelijkheden met toeristische ondernemers
- Terugdringen regeldruk vanuit de gemeente (lijkt eerder toe dan af te nemen)
- Tekort aan vrijwilligers vanwege o.a. langer moeten doorwerken (kansen Participatiewet?)

6) Visie voor Marken op Toerisme

Een (be)leefbaar Marken

De werkgroep Toerisme van de Eilandraad heeft zelf onderzoek gedaan naar overlast in de oude kern en er zijn onder aansturing van de Eilandraad binnen dit thema twee afstudeeropdrachten uitgevoerd. Resultaten daarvan zijn teruggekoppeld via inlegvellen en Openbare Vergaderingen van de Eilandraad en aan de beleidsmedewerker en wethouder Toerisme van gemeente Waterland. Behoeftes aan respect voor bewoners (privacy en drukte) en respect voor omgeving (vervuiling, blokkeren doorgang, geluidsoverlast) komen daarin nog steeds naar voren. De werkgroep heeft de ervaren overlast vertaald naar fysieke gastvrijheid (voorzieningen zoals toiletten, informatie, routes) en samenhang en samenwerking met diverse partijen (o.a. aan gidsen overbrengen van gedragsregels).

Verder neemt de Eilandraad (op basis van dubbelfuncties) deel aan het Toeristisch Platform (een overleg tussen de gemeente en toeristische ondernemers) en verwoordt ook daar de marker belangen. Ook is de Eilandraad betrokken bij voorlichting aan gidsen zodat een aantal basisgedragsregels worden overgebracht.

Resultaten:

- Informatiepunt aan de haven gerealiseerd (o.l.v. Stichting Promotie Waterland)
- Gidsen T&T in 2015 geïnformeerd over gedragsregels
- Coachmap Old Holland (met o.a. iconen voor gedragsregels touroperators)
- Samenwerking T&T met Museum Marken
- Toiletvoorziening op het parkeerterrein (in 2018 start de bouw daarvan)
- Handhaving door BOA's op parkeren toeristen binnen Marken

Aandachtspunten:

- Een aparte toeristische visie (en actieplan) van de gemeente voor Marken is nodig!
- Wat gaat gemeente Waterland concreet doen aan verbeteren balans bewoners en bezoekers
- Promotie toerisme Marken door gemeente Waterland heroverwegen (ze komen toch wel)
- Evaluatie effecten van tot op heden genomen maatregelen
- Waarom bepaalde maatregelen na 3 jaar nog niet uitgevoerd? (slots, routes, informatie bij aankomst)
- Te vernieuwen informatiepaneel op het parkeerterrein met gedragsregels daarop (plaatsen in 2018?)
- Onderzoek of een gastheer/vrouw medio 2018 tot de mogelijkheden behoort (niet gelukt via SPW)
- Opvolging informeren gidsen over gedragsregels (i.v.m. verloop gidsen en breder dan alleen T&T)
- De toiletvoorziening aan de Haven moet in stand blijven (ondanks de nieuwe op het parkeerterrein)
- Opbrengst parkeren naar Marken op basis van 'van en voor toeristen' (plus-niveau openbare ruimte)
- Toename aantal groepsreizen van touroperators terugdringen
- Doorrijden van toeristen binnen Marken onderzoeken, maatregelen bedenken en deze uitvoeren
- Wel/geen samenwerking toeristisch ondernemers met verenigingen en stichtingen op Marken
- Tegengaan verkrotting (zie Wonen) en opknappen monumenten (aanvullende subsidies)
- Mogelijk aanzuigende werking ongewenst verkeer meekoppelkansen "Mooiste tocht van Holland"

7/11

7) Visie voor Marken op Wonen

Volgende woningen in krimpende markt

De werkgroep Wonen van de Eilandraad houdt nauwgezet vraag en aanbod bij. Vanwege de aantrekkende economie staan de woningen niet meer extreem lang te koop en is er ook weinig leegstand.

Resultaten:

- Ondanks einde Bennewerf (januari 2016) vele nieuwe woningbouwplannen:
 - *Verbouw voormalig gemeentehuis Marken en verkoop 5 appartementen (nu nog 1 te koop)
 - *Bouw twee woningen (naast) voormalige supermarkt Buurterstraat (begin 2018 gereed)
 - *8 appartementen Buurtsterstraat 2 (vergunningsaanvraag loopt)
 - *7 appartementen en 2 woningen Westerstraat 25 (ontwerpfase in uitvoering)
 - *8 woningen Moenishwerpad 1 (eerste presentatie was december 2017)
 - *Optie 4 tot 8 appartementen Kruisbaakweg voormalige Loods (wacht op nieuw voorstel)
 - *Plan sportvelden SV Marken (initiatief van gemeente Waterland en plan volgt begin 2018)
- Tijdelijke jongerenwoningen Hoogkamplaan worden definitieve jongerenwoningen
- Doorstroom vanuit jongerenwoningen Hoogkamplaan binnen marker woonmarkt werkt! (tot op heden 1 gemiddeld per jaar en in 2018 eenmalig 4 tot 6 doorstromers vanuit Hoogkamplaan)

Aandachtspunten:

- Eilandraad blijven betrekken bij toewijzing jongerenwoningen Hoogkamplaan (nu 22 op wachtlijst)
- Doserer nieuwbouw op beoogde doorstroom en oplossen mismatch tussen vraag en aanbod
- Rehabilitatie oude woningen komt niet van de grond (motie daartoe in 2015 niet aangenomen)
- Hoe regeldruk renovatie woningen verlagen zodat particulieren initiatieven nemen?
- Extra financiële ondersteuning monumenten blijft uit (geen onderzoek Europese subsidies gedaan)
- Status en belemmeringen rapport Marken boven Water (eisen/wensen waterbestendig bouwen)
- Duurzaam (ver)bouwen i.v.m. gas-loos (wettelijke EPC-waarde nieuwbouw, stimuleren isoleren)

8) Visie voor Marken op Promotie wonen

Zet Marken op de kaart als aantrekkelijke woonomgeving

Aan de werkgroep Promotie Marken van de Eilandraad is vanuit de stimuleringsregeling van gemeente Waterland € 3.500 subsidie verstrekt. Daarvan is per 1 januari 2018 nog ongeveer € 400 over. Dit wordt gereserveerd voor het bijhouden van de website www.mooiwonenopmarken.nl en het t.z.t. moeten aanvullen van promotiemateriaal. In de financiële jaarverslagen van de Eilandraad staan de exacte uitgaven per jaar aangegeven. Belangrijke uitgaven zijn: bouw van de website, aanschaf van promotiemateriaal en aanschaf van een TV ten behoeve van presentatiefilmpjes over Marken in het informatiepunt van SPW aan de haven.

Zoals de woningmarktsituatie in Amsterdam en directe omgeving zich nu ontwikkelt (prijzen exploderen), zullen om financiële redenen woningzoekenden zich gaan richten op aanliggende gemeenten zoals gemeente Waterland (en dus ook Marken). Het blijft daarbij van belang om vooroordelen over Marken en haar voorzieningen en bereikbaarheid weg te nemen. Daarvoor is de werkgroep Promotie Marken nog steeds actief. Eén van de activiteiten betreft het geven van rondleidingen aan mensen die interesse hebben om op Marken te komen wonen. De voorkeur gaat daarbij nog steeds uit naar jonge gezinnen. Omdat er vanwege de aantrekkende woningmarkt niet zo veel huizen op Marken te koop staan, is proactief promoten van Marken nu niet zo zinnig.

9) Visie voor Mark en op Openbare Ruimte

Functioneel, schoon, heel, veilig en passend bij ons cultureel erfgoed en vrij uitzicht

Resultaten en aandachtspunten zijn per onderwerp (**zie vetgedrukt**) terug te vinden in de verschillende alinea's.

Via het halfjaarlijks overleg met de kernwethouder, en individuele **meldingen Openbare Ruimte** van inwoners, worden urgente zaken bij gemeente Waterland kenbaar gemaakt. Dit gebeurt ook bij Rijkswaterstaat en het Hoogheemraadschap. Een en ander betekent meestal dat het onderhoud dan dermate achterstallig is dat het niet voldoet aan het basisniveau. Deze meldingen zouden eigenlijk niet nodig moeten zijn. Genoemde overheden zijn immers zelf verantwoordelijk voor bewaken van dit basisniveau. Er wordt daarmee ook niet toegekomen aan, c.q. nagedacht over, hoe er extra kwaliteit in de openbare ruimte kan worden gerealiseerd. Voor een toeristische toplocatie die Mark en is zou dit plus-niveau volgens de Eilandraad de standaard moeten zijn.

Qua **zwaar verkeer binnen Mark en** wordt er onvoldoende gehandhaafd. De tendens is eerder om juist meer dan het maximale voertuiggewicht van 5 ton in de oude kern toe te staan. Argumenten daarvoor zijn dat de bruggen dit aankunnen en de brandweerwagens ook veel zwaarder dan 5 ton is. Aanvragen voor ontheffing van het maximale gewicht zouden daardoor (juridisch) niet meer geweigerd kunnen worden. Feit is ondertussen wel dat huizen extra schade oplopen ten gevolge van steeds zwaarder en frequenter verkeer. Verder worden de wegen nog steeds zonder een wegfundering van menggranulaat (gebroken puin) herbestraat. Dit betekent dat spoorvorming snel optreedt en dus schade aan de wegen van de gemeente en die van het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat.

Op basis van het **Verkeerscirculatieplan** is in er een voetgangersbrug geplaatst (vanaf de Kerkbuurt 189 naar basisschool de Rietlanden). Vanwege de lage verkeersintensiteit binnen Mark en is eenrichtingsverkeer in de oude kern, volgens de daarvoor geldende normen, niet aan de orde. Dit geldt ook voor een eventuele extra ontsluitingsweg naar het parkeerterrein. Een en ander ondanks het feit dat wegen binnen Mark en te smal zijn voor tweerichting verkeer. Dit geldt zeker als deze wegen ook nog de hoofdroutes van de toeristen zijn.

Overlast van bestelbussen is door de toegenomen verkoop via internet een nieuw probleem op Mark en. Dit onderwerp is reeds aangekaart bij de betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente en verdient meer dan gemiddeld aandacht. Wellicht is het realiseren van 'parcelstations' een optie voor Mark en.

Fietzers hadden en hebben geen duidelijke (eigen) route naar supermarkt Deen en de inrichting van de weg sluit onvoldoende aan op het 30 km/uur-regime. Dit is nogmaals gemeld bij de inventarisatie van **Lokale Aanpak Veilig Fietsen**. Naast bovengenoemde situatie bij Deen, zijn ook het fietsparkeren op de Haven en het te smalle fietspad op de Waterlandse Zeedijk tussen afslag Uitdam en Monnickendam als knelpunten aangemerkt. Allen zonder concreet resultaat.

Het **onderhoud van de Haven en de Omringdijk** is ondertussen goed geregeld. De gemeente regelt de onkruidbestrijding op de haven en Rijkswaterstaat besteedt extra aandacht aan het maaien van de binnentaluds van de omringdijk. Dit vooral om het binnentalud erosiebestendiger te maken en daarmee beter te voldoen aan de vereiste (tussentijdse) waterveiligheid. Aandachtspunt blijft het onderhoud aan de haven zelf zoals kades, meerpalen, schilderwerk en straatwerk.

Wat betreft de **N518** is er een compromis tot stand gekomen tussen de provincie, gemeente en Eilandraad. Eind 2017 zijn deze werkzaamheden uitgevoerd. De provincie bespreekt in februari 2018 met de Eilandraad en de gemeente hoe de afgesproken evaluatie m.b.t. veiligheid in 2018 vorm wordt gegeven. Denk daarbij aan behoud van de maximum snelheid van 80 km/uur, maar ook de onveilige parkeersituatie in de berm bij het Kruis. Los daarvan zijn er nog wat opleverpunten zoals slechte afwatering richting de Waterlandse Zeedijk en het nog niet hebben ingesteld van een afgesproken inhaalmogelijkheid van landbouwvoertuigen.

Waar het gaat om het **Markermeer en de Gouwzee**, o.a. behoud/stimuleren natuurwaarden, houdt de nieuw ingestelde werkgroep Natuur & Milieu van de Eilandraad zich hiermee bezig. Deze werkgroep is in 2017 opgericht. Allereerst om te adviseren over de meekoppelkansen natuurbehoud en -ontwikkeling bij de dijkversterking Marken en de Bukdijk. De werkgroep gaat in 2018 aan de slag met een visie Natuur & Milieu en een bijbehorend actieplan voor Marken en aanliggend gebied.

Voor de **Dijkversterking laag 1** ligt er ondertussen een door de werkgroep dijkversterking van de Eilandraad gedragen ontwerp, inclusief uitwerking van diverse meekoppelkansen. Rijkswaterstaat heeft de resultaten in januari 2018 gepresenteerd. Eind februari 2018 zal de Eilandraad formeel reageren op de dan voorliggende bestuurlijke notitie. Belangrijkste winstpunten binnen het ontwerp zijn dat er nu terdege rekening wordt gehouden met zetting en toekomstig onderhoud. Verder is er definitief gekozen voor een planperiode van 50 jaar en is er voldoende aandacht besteed aan de specials zoals bij Rozenwerf, Vuurtoren en Haven. Ook Natuur en ruimtelijke kwaliteit krijgt naar verwachting de aandacht die het verdient. Punt van zorg is nog de financiering van de meekoppelkansen. Cofinanciering vanuit bijvoorbeeld de provincie is aan de orde, maar daarbij wordt ook een relevante financiële bijdrage van de gemeente gevraagd. Als Eilandraad benadrukken we dat deze kans zich eens in de vijftig jaar voordoet, en er dus verder gekeken moet worden dan naar alleen de (jaar)begroting waarbinnen de aanvullende uitgaven gedaan moeten worden.

Waar het gaat om de **laag 2** lijkt het rapport Marken boven Water belemmerend te werken voor ontwikkeling van bouwplannen op Marken (zie bij Wonen). Dat is natuurlijk niet de bedoeling en er zal nog een modus gevonden moeten worden tussen de bouw mogelijkheden en waterbestendig bouwen (wat natuurlijk altijd verstandig is om te doen). Wat de Eilandraad nog mist binnen laag 2, betreft het beschermen van nutsvoorzieningen door deze waterbestendig te maken.

In het kader van **laag 3** (zelfredzaamheid en evacuatie) is er in november 2016 een grote oefening gehouden. Na een wat late evaluatie (eind 2017), wordt er in het eerste kwartaal van 2018 onder leiding van de Veiligheidsregio gezamenlijk gewerkt aan een concreet coördinatieplan Marken. Plaatselijke hulpdiensten weten dan wat ze concreet te doen staat bij een (dreigende) overstroming.

Overname van de haven van Rijkswaterstaat door gemeente Waterland is nog niet rond en de vraag dient zich aan of dit niet gewoon bij Rijkswaterstaat moet blijven. Waar het gaat om de waterkering zal dat dijkvak naar verwachting worden overgedragen aan het Hoogheemraadschap. Wat er qua versterking van dit deel van de waterkering nodig is, is ook in januari 2018 door Rijkswaterstaat gepresenteerd. Het ontwerp leidt daarbij aan de zuidzijde tot een verplaatsing in noordelijke richting van het officiële zwemstrandje. Aan de noordzijde wordt samen met de KNRM het ontwerp nader uitgewerkt zodat hun voorzieningen goed bereikbaar blijven c.q. zelfs worden verbeterd.

Waar het gaat om het beter uit de verf laten komen van de **cultuurhistorische Zuiderzeehaven** is dit bij het inventariseren van de meekoppelkansen in februari 2017 aan de orde geweest. Het buiten de haven plaatsen van de Marken Express lijkt daarvoor nodig, maar is weinig kansrijk vanuit extra kosten en draagvlak bij die onderneming (meert nu aan voor een restaurant waar afspraken mee zijn). Het is aan de gemeente om hier verder positie in te nemen en als mogelijk toekomstig beheerder van de haven met een strategisch plan te komen.

Op het gebied van **Duurzaamheid** zijn er door Coöperatie Windenergie Waterland (CWW) extra windmolens bij de Nes geopperd en vervolgens is dit plan weer ingetrokken. Ook alleen een derde molen (in het verlengde van de bestaande twee) lijkt niet haalbaar vanwege onder andere bezwaren uit Uitdam. Een zonnepanelenpark bij de Nes van CWW lijkt dan meer kansrijk. Coöperatie Zon op Marken zet los daarvan in op een zonnepanelenpark (8600 stuks) op de Bukdijk. Naar verwachting ligt er zomer 2018 een concreet en met diverse partijen afgestemd plan voor dit deel van de Bukdijk (laatste 700 meter van de totale 2500 meter). Op basis van een 14 december 2017 unaniem aangenomen motie, zal gemeente Waterland e.e.a. met voorrang planologisch faciliteren. De Eilandraad blijft initiatieven op het gebied van Duurzaamheid ondersteunen zodat het in de Visie voor Marken op de Toekomst beoogde 100% Duurzaam Marken daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

De **buitendijkse ontwikkelingen** hebben ook nog steeds de aandacht van de Eilandraad. De aanleg van de Marker Wadden zijn ondertussen gestart (1^e deel al gereed) en hebben geen effecten voor Marken. Het buitendijks bouwen door Almere en Lelystad (inpoldering) is weer actueel nadat in 2015 definitief is besloten het peil in het Markermeer los te koppelen van het IJsselmeer. Er komt geen peilverhoging in het Markermeer waardoor buitendijks bouwen mogelijk wordt. Naar verwachting starten Almere en Lelystad medio 2018 hun planologische procedures. Gemeente Waterland dient vanuit haar belangen, waaronder die van Marken en Uitdam, goed op te letten wat dit betekent. De Eilandraad probeert dit, voor zover mogelijk, ook te volgen. Denk daarbij ook aan zichtlijnen richting Amsterdam waar het gaat om hoogbouw in het plan Haven Stad rond de Houthavens (ten westen van het centrum aan het IJ).

De uitbreiding van de luchthaven Lelystad is ook een aantal stappen verder. Marken komt niet onder nieuwe aanvliegroutes te liggen. Dit heeft te maken met reeds bestaande aanvliegroutes van Schiphol. Er is echter wel recent een nieuwe inspraakronde gestart vanwege vele bezwaren van andere aanliggende gemeenten die wel veel meer geluidsoverlast gaan krijgen. Ook hier dient gemeente Waterland de belangen van haar inwoners te behartigen. De Eilandraad probeert ook deze ontwikkeling zo goed mogelijk te volgen.

Het dijkversterkingsproject Hoorn-Amsterdam zit in de vergunningsfase. Naar verwachting wordt er in 2019 daadwerkelijk gestart met de uitvoering. De Waterlandse Zeedijk tussen Monnickendam en Marken zit niet in de projectscope. De dijkvakken tussen Katwoude en Volendam en tussen Volendam en Edam wel. De huidige plannen hebben naar verwachting geen nadelige effecten voor de zichtlijnen vanaf Marken.

